

Iz domaće i strane štampe

Zapadna Evropa najveći proizvođač sira u svijetu (N° 9/1964.) U državama Zapadne Evrope 1962. proizvedeno je više od 50% svjetske potrebe za sirom. Najviše sira proizvele su: Italija 445000 t, Francuska 427000, Holandija 224000, Savezna Republika Njemačka 136000, Velika Britanija 114000 i Danska 114000 t. SAD je najveći proizvođač sira. God. 1962. proizvele su 713000 t sira.

Smanjenje radne snage na poljoprivrednim gospodarstvima u Švedskoj (N° 9/1964.) U Švedskoj se je posljednjih 10 godina znatno smanjio broj radnika na većim poljoprivrednim gospodarstvima:

Poljopr. gospodar.	broj radnika na poljopr. dobru		
	1952.	1957.	1962.
100 — 200 ha	6,3	4,9	3,6
200 — 300 „	12,2	10,0	7,5
300 — 400 „	18,3	15,2	11,9
400 — 500 „	24,3	20,6	15,4
preko 500 „	34,1	28,8	21,5

Proizvodnja sladoleda u zemljama EZT (N° 1964.) U zemljama EZT ima oko 300 proizvođača industrijskog sladoleda. Od toga otpada 30 na Saveznu Republiku Njemačku. Ukupna proizvodnja sladoleda u spomenutim zemljama iznosi sada godišnje 223,5 mil. litara. 2/3 se proizvodi na industrijski način, a 1/3 na zanatski. Potrošnja sladoleda proizvedenog na industrijski način iznosi po stanovniku u Saveznoj Republici Njemačkoj 1,45 l, u Italiji 1,41, u zemljama Beneluxa 0,8 dok u Skandinaviji 4 l, u Vel. Britaniji između 6 i 7, a u SAD 20 l.

Povećana potražnja za kravama u Italiji (N° 10/1964.) Zbog neekonomске cijene mlijeku god. 1962. zaklano je u Italiji cca 450 do 500000 krava. U god. 1962. proizvedeno je samo 90 mil. q mlijeka. Krajem god. 1963. znatno se povisila cijena mlijeku u pojedinim regionima, pa je potražnja za kravama osobito porasla. Krave nabavljaju iz Holandije, Danske i Švedske, a u novije vrijeme iz Velike Britanije.

Švedska dobavlja mlječni prašak Engleskoj (N° 10/1964.) Švedsko društvo za preradu mlijeka »SEMPER« A. B. prema nedavno zaključenom ugovoru dobavljać će narednih godina Engleskoj 2500 t mlječnog praška od obranog mlijeka. Ugovor je odmah stupio na snagu, te daje mogućnost Švedskoj da naknadno plasira mlječne proizvode.

Između Danske i Sovjetskog Saveza sklopljen je trgovački ugovor (N° 10/1964.) Između Danske i Sovjetskog Saveza sklopljen je trgovački ugovor za daljnjih 6 godina. Prema sadašnjim ugovorima robna razmjena će se povećati za 35—40%. Kvota izvoza maslaca odredit će se svake godine. Danska će izvoziti god. 1964. i 1965. po 3000 t sira, a od god. 1966. do 1969. godišnje po 4000 t. Za vrijeme 6 godina izvožit će Danska u Sovjetski Savez 3000 t mlječnih konzervi.

God. 1963. smanjila se svjetska proizvodnja mlijeka (N° 12/1964.) Ministarstvo poljoprivrede SAD izvijestilo je da se može računati da se proizvodnja mlijeka u 35 zemalja, koje sudjeluju s ukupno 85% u svjetskoj proizvodnji mlijeka, smanjila za neko 2%. Ukupna proizvodnja mlijeka tih 35 zemalja za 1963. imala bi biti oko 274,8 mil. t. Smatra se da se u Zapadnoj Evropi proizvodnja smanjila samo za neko 1%. Na proizvodnju mlijeka nepovoljno je djelovalo smanjenje brojnog stanja krava, nepovoljne vremenske prilike i povećani troškovi prehrane krava i to poglavito u Danskoj, Švedskoj, Vel. Britaniji, Holandiji i Italiji. Prema procjeni nešto je povišena proizvodnja u Zapadnoj Njemačkoj, Austriji, Švicarskoj, Norveškoj i Irskoj, dok je proizvodnja mlijeka ostala predbežno ista u Francuskoj i Finskoj.

U istočnoevropskim zemljama smanjila se god. 1963. proizvodnja mlijeka prema god. 1962. U zemljama južne Amerike povećala se proizvodnja osim u Argentini. Zbog povećanja brojnog stanja goveda i muznosti krava povećala se proizvodnja mlijeka u Australiji i Novoj Zelandiji. U SAD se proizvodnja mlijeka neznatno smanjila. Proizvodnja mlijeka u Kanadi ostala je na istom nivou. U najznačajnijim proizvodnim zemljama svijeta cijeni se da je proizvodnja mlijeka god. 1963. iznosila (u 1000 t) u Danskoj 4930, Saveznoj Republici Njemačkoj 20860, Holandiji 7145, Kanadi 8715, SAD 56835, Francuskoj 24150, Italiji 9335, Švicarskoj 3175, Vel. Britaniji 13180, DR Njemačkoj 4760, Poljskoj 11800, Sovjetskom Savezu 47600, Argentini 4400, Braziliji 5700, Australiji 7190 i Novoj Zelandiji 5445.

Promjena postupka kod ispitivanja masti u mlijeku po Gerberu (N° 12/1964.) U Saveznoj Republici Njemačkoj od 1. X o.g. stupit će na snagu propis koji od-

reduje da se kod ispitivanja masti u mlijeku po Gerberu imaju upotrebljavati pipete za mlijeko volumena 10,75 ml za kontrolu sadržine masti isporučenog mlijeka mljekarama i za razne vrsti mlijeka koje mljekare stavljaju u promet.

Međunarodni savjet za mlijeko (N° 12/1964.) Egzekutivni komitet Međunarodnog poljoprivrednog saveza zaključio je da osnuje Međunarodni savjet za mlijeko. U ovom savjetu mogu biti predstavnici zemalja kod kojih je mljekarstvo od velikog značenja. Savjet će se baviti pitanjima stabilizacije tržišta, pronalazanjem mogućnosti plasmana i organiziranjem iskorišćenja viškova. U Savezu za mlijeko bit će predstavnici nacionalnih organizacija proizvođača kao i pojedinih vlada.

Francuska je povećala izvoz mlječnih proizvoda (N° 10/1964.) U Francuskoj je prošle godine znatno povećan izvoz mlječnih proizvoda i to: maslaca, sira i trajnih mlječnih proizvoda. Uvoz sireva se smanjio. Vrijednost izvoza povećala se za nekih 26% na 651 mil. ffr. Višak izvoza prema uvozu iznosi 506 mil. ffr. (u god. 1962. 400 mil. ffr.) Izvezeno je najviše u zemlje EZT. Italija i Zapadna Njemačka uvezle su velike količine maslaca i sira. Francuska je čak povećala izvoz u Holandiju, specijalno mlječnog praška od obranog mlijeka.

Povećana proizvodnja mlijeka u Danskoj (N° 10/1964.) Proizvodnja mlijeka u Danskoj izgleda da se povećava nakon što je krajem god. 1963. povišena cijena maslaca. Zasad je proizvodnja mlijeka za 1% veća nego u istom razdoblju prošle godine. Danska proizvodnja maslaca je ostala ista kao i god. 1962., dok je proizvodnja sira povećana. Povišena cijena maslaca imala je za posljedicu da se sada oko 20% punomasnog mlijeka manje prerađuje u mlječne konzerve dok znatno više obranog mlijeka.

U Danskoj sve više obiteljskih poduzeća (N° 10/1964.) Prema najnovijoj statistici u Danskoj je 132000 seljačkih poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava, koja ne zapošljaju nađničare. Od god. 1960. povećao se broj takovih gospodarstava za nekih 10000. Oko 70% svih poljoprivrednih gospodarstava u Danskoj su obiteljska gospodarstva bez tuđe radne snage.

Švedska smanjuje proizvodnju mlijeka (N° 10/1964.) 40% poljoprivredne proizvodnje Švedske otpada na mlijeko. Zadnje godine gospodarstva, koja se bave proizvodnjom mlijeka, isporučuju znatno manje mlijeka, tj. toliko koliko

odgovara 3 sata rada; prije tri godine koliko odgovara 5 sati, a prije 15 godina 8 sati rada. Iz tog slijedi da se smanjuje proizvodnja mlijeka i kolje veliki broj krava. I broj gospodarstava, koja se bave proizvodnjom mlijeka, smanjuju se. Ona se preorijentiraju na proizvodnju mesa, koja je rentabilnija.

Cijena maslacu u Švedskoj povišena je za neke 2% (N° 10/1964.) U toku god. 1963. povišena je cijena maslacu u Švedskoj za 1,30 kr. Prema tome je cijena maslacu krajem god. 1963. za nekih 20% viša nego 31. XII 1962. Cijena margarinu je bila konstantno ista. Uza sve to potrošnja maslaca se povećala. Dok se zadnjih godina smanjila potrošnja margarina za neka 3%, povišila se potrošnja maslaca za neko 4%.

Od 1964. više mlijeka za švedsku školsku djecu (N° 10/1964.) Švedska školska djeca dobivaju za doručak uz ostalo i 2 dl svježeg mlijeka. Nadležna vlast je mišljenja da je potrebno povećati obrok mlijeka.

Osim toga stanovita jela za doručak obogaćuju se vitaminom C. U surađnji s odgovarajućim stručnjacima posebni ured Ministarstva nastave odlučuje o jelima koja se oblatno daju za doručak školskoj djeci. Razmatra se da se ubuduće daje djeci nižih razreda doručak od jela s više mlijeka, dok djeci viših razreda isključivo jela s mesom. Već će se u ovoj godini pokušati povisiti količina mlijeka za doručak od 2 na 3 dl.

Belgija uveze maslac i konzumno mlijeko (N° 7/1964) — Prema obavijesti »Agraeurope« iz Bruxellesa, Belgija, koja je od god. 1958. bila stalni izvoznik značajnih količina maslaca, kupila je krajem januara 1000 t maslaca u Francuskoj. Time je spriječila daljnji porast cijena maslacu. Početkom februara radi smanjenja proizvodnje mlijeka ograničila je proizvodnju sira i mlječnog praška. Već u decembru prošle godine uvezeno je iz Francuske i Holandije 500.000 l konzumnog mlijeka. Za januar o. g. predviđen je kontingent od 1,3 mil. l mlijeka.

Japan uvezi cheddar sir (N° 7/1964) — Prvih 7 mjeseci 1963. Japan je uvezao 3,7 mil. kg cheddar sira prema 2,16 mil. kg u istom razdoblju god. 1962. Glavni isporučioci su Australija i Nova Zelandija. Iz Norveške je također uvezena stanovita količina. Cheddar sir je jedini, koji se slobodno uvozi u Japan. Australija i Nova Zelandija su provele veliku propagandu, kako bi se omogućio uvoz ostalih mlječnih proizvoda.

Prvi uređaji za uperizaciju mlijeka u Njemačkoj i Italiji (N⁰⁹/1964) — U Garchingu kod Münchena pušten je u pogon 15. I o. g. prvi uređaj za uperizaciju mlijeka u Njemačkoj, dok je nedavno proradio kod centralne mljekare u Bresci-i prvi uređaj za uperizaciju mlijeka u Italiji. Uperizirano se mlijeko puni aseptički s pomoću tetra-pak stroja.

Cijena konzumnom mlijeku povišena je u Danskoj (N⁰⁷/1964) — Od 24. I o. g. povišena je cijena mlijeku za potrošače u Danskoj za 2 öre (oko 2,2 d). U Kopenhagenu je cijena standardnom mlijeku sa 3,8% masti u litrenim staklenkama povišena na 0,93 d. kr./l (102,3 d) u detaljnoj prodaji, a na 1 d. kr./l kod dostave u kuću.

Povišica je isključivo u korist mljekara, kako bi pokrile povišene troškove prerade i prometa. Od god. 1963. povišena je cijena konzumnom mlijeku u Danskoj

za 4 öre, a od početka god. 1962. dapače za 7 öre. Povišivalo se postepeno po 1—2 öre. Zbog toga se promet konzumnim mlijekom nije smanjio, već naprotiv povećao za neka 4%.

Zemlje EZT proizvode najviše mlijeka na svijetu (N⁰⁸/1964) — 6 zemalja EZT kao privredna cjelina proizvode najviše mlijeka na svijetu, tj. preko 75 mil. t mlijeka na godinu. Od toga 1/3 otpada na samu Francusku. Uzevši u obzir broj stanovnika, Holandija je na prvom mjestu u proizvodnji mlijeka, a Italija na posljednjem između 6 zemalja EZT. Jedva 1/4 proizvedenog mlijeka troši se za konzum; 1/3 se koristi za proizvodnju maslaca i neka 4% za proizvodnju kondenziranog mlijeka i mlječnog praška. Ostalo prerađuju u sir ili koriste za ishranu stoke. Zemlje EZT mogu u cijelosti podmiriti svoje potrebe mlijeka i mlječnih proizvoda, iako varira potrošnja pojedinih proizvoda po stanovniku.

(Die Molkerei-Zeitung)

OBAVIJEŠT

Udruženje mljekarskih radnika SR Hrvatske izdat će rad dra Đure Dokmanović, docenta Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, pod naslovom »Aktuelni ekonomski problemi proizvodnje, potrošnje i prometa mlijekom u Jugoslaviji«.

U ovoj publikaciji u 9 poglavlja obrađuju se: privredni razvoj Jugoslavije i prehrana stanovništva, privredni razvoj Zagreba i kretanje lične potrošnje, analiza potrošnje mlijeka u Jugoslaviji u cjelini po pojedinim republikama i većim gradovima, proizvodnja mlijeka (proizvodne mogućnosti društvenih i individualnih gospodarstava), troškovi i organizacija prometa mlijekom.

Ovaj rad je koristan doprinos poljoprivrednim ekonomskim naukama i našoj agrarnoj politici i može korisno poslužiti svakoj privrednoj organizaciji kao i pojedincima, koji se bave problematikom proizvodnje, snabdijevanja i prometa mlijekom.

Publikacija sadržava 192 stranice te izlazi u junu o. g.

U pretplati stoji 5.000.— dinara, a treba je slati najkasnije do kraja maja o. g.

Zbog toga što izlazi u ograničenom broju, molimo sve zainteresirane privredne organizacije i pojedince, da narudžbe i pretplatu šalju čim prije Udruženju mljekarskih radnika SRH, Zagreb, Ilica 31/2 III, na tekući račun broj: 400-181-608-229.

UREDNIŠTVO

VISOKOKVALIFICIRANI SIRARSKI MAJSTOR (stručnjak)

s 30 godina radnog staža i to na rukovodećim položajima, traži odgovarajuće mjesto.

Uvjet: dvosobni stan — Odgovor na uredništvo lista!